

“Η αξιοποίηση τοπικών πόρων για το σχεδιασμό και υλοποίηση των Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια (ΣΔΑΕ)”

Δυνατότητες Χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων M2RES για τους ΟΤΑ

Αθήνα 30 Μαΐου 2014

Θεοδώρα Ζαχαριά

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Αττικής
Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Υπηρεσίας / Προϊσταμένη Μονάδας Επιτόπιων Επαληθεύσεων

Σημείο Επαφής Συμφώνου των Δημάρχων για την Περιφέρεια Αττικής

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Σύμφωνα με μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η **ικανοποίηση των Πολιτών** εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως :

- Επίπεδο των κοινωνικών σχέσεων
- Ευκαιρίες για αναψυχή και δραστηριότητες
- Επίπεδο παροχής βασικών υπηρεσιών : υγεία και σύστημα κοινωνικών παροχών, σχολεία, δημόσιες μεταφορές
- **Φυσικό περιβάλλον** και κτηριακές υποδομές
- Ευκαιρίες απασχόλησης
- **Ευκαιρίες συμμετοχής στο μηχανισμό σχεδιασμού πολιτικών της τοπικής αυτοδιοίκησης**

ΕΥΡΩΠΗ 2020 με Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και Συμμετοχική Διαδικασία

Το **ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ** αποτελεί μία **πλατφόρμα συνεργασίας** μεταξύ φορέων και οργανισμών, βασισμένη στις αρχές της **συμμετοχικής δημοκρατίας** και της **αλληλοστήριξης**.

διότι

Μπορεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη - μέλη να θέτει στρατηγικούς στόχους και να παρέχει τεχνικο-οικονομική υποστήριξη όμως η **ΔΡΑΣΗ** λαμβάνει χώρα σε **ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ**.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Ευρώπη 2020 : έξυπνη ανάπτυξη (με επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία), βιώσιμη ανάπτυξη (μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και σε μια πιο ανταγωνιστική βιομηχανία), ανάπτυξη για όλους (με δημιουργία θέσεων εργασίας και μείωση της φτώχειας)

- Προτεραιτικοί Στόχοι**
1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
  2. Ενίσχυση της πρόσβασης, και χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας
  3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΠΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το Ταμείο Αλιείας)
  4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
    - Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
    - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
    - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
  5. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
  6. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
  10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
  11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες & περιφέρειες μετάβασης

Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες

Ενεργειακή Απόδοση και
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Έρευνα και Καινοτομία

Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους

Στόχος 20-20-20

-20% μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
+20% αύξηση της ενεργ. αποδοτικότητας
+20% αύξηση της παραγωγής από ΑΠΕ

Χάρτης Πορείας για τη Μετάβαση σε μία
Ανταγωνιστική Οικονομία Χαμηλών Εκπομπών
CO₂ το 2050

**ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ**

**ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

**ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ / ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Αποτελεσματική Τεχνολογικά και Οικονομικά Αποδοτική Χρήση Πόρων - Προώθηση των ΑΠΕ -
Εξοικονόμηση Ενέργειας
με παρεμβάσεις σε

Ολόκληρη την Αλυσίδα Ενέργειας (Παραγωγή – Μεταφορά – Διανομή)

- Κτηριακές Εγκαταστάσεις : Οικιακής - Εμπορικής - Βιομηχανικής Χρήσης, Πρωτογενούς Παραγωγής Ενέργειας, Δημόσιοι Οργανισμοί
- Βιώσιμες Μεταφορές : Μέσα Σταθερής Τροχιάς, Ναυσιτολία, Οδικά Δίκτυα (Εθνικά και Διευρωπαϊκά), Αερομεταφορές
- Διαχείριση Απορριμάτων : Διάθεση – Επεξεργασία – Αποκομιδή Στερεών και Υγρών Αποβλήτων
- Προϊόντα και Διεργασίες : Βιομηχανία, Συσκευές, Αναβάθμιση του Ενεργειακού Δικτύου => Smart Grid

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Προστασία των Καταναλωτών – Ανταγωνιστικότητα
Κλιματική Αλλαγή

Μέτρα για την εφαρμογή ενεργειακής στρατηγικής :

- έργα υποδομών (Smart Grids, Δίκτυα Φόρτισης Ηλεκτροκίνησης, Κτήρια κ.α.)
- ανάπτυξη μηχανισμών της αγοράς καθώς και χρηματοδοτικών εργαλείων ή/και κινήτρων,
- υιοθέτηση και προώθηση νέων ενεργειακών τεχνολογιών με προστιθέμενη αξία,
- εκπαίδευση και επιμόρφωση επαγγελματιών ή/και κοινωνικών ομάδων,
- δράσεις ενημέρωσης και προώθησης για την αλλαγή της ανθρώπινης ενεργειακής συμπεριφοράς,
- ανάπτυξη ενός μηχανισμού για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μέτρων ενεργειακής πολιτικής
- παρεμβάσεις/αλλαγές κυρίως στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Οδηγία 2012/27/ΕΕ για την **Ενεργειακή Απόδοση**

Η Οδηγία περιλαμβάνει μέτρα για Συμπαράγωγη Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας (Τηλεθέρμανση, Τηλεψύξη), Ευφυείς Μετρητές, Εθνικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης, Ενεργειακοί Έλεγχοι σε Μεγάλες Επιχειρήσεις, Αγορά Ενεργειακών Υπηρεσιών (Χρηματοδοτικές Διευκολύνσεις, ESCOs, Πιστοποίηση Δεξιοτήτων, Εθνικά «Λευκά Πιστοποιητικά»)

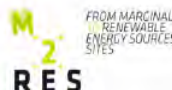
Ενεργειακή απόδοση και χρήση αποδοτικών επενδύσεων στην Ενέργεια για την κατασκευή και ανακαίνιση κτιρίων
Η Οδηγία 2010/31/ΕΕ έχει μερικώς ενσωματωθεί στην Εθνική Νομοθεσία (Ν. 3851/2010 & Ν.3661/2008).
Πλήρης ενσωμάτωση αναμένεται – Η Οδηγία 2006/32/ΕΕ έχει πλήρως ενσωματωθεί στο Ν. 3855/2010

Σύστημα **Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου** (Οδηγία 2003/87/ΕΚ)

Κατευθύνσεις και Δεσμεύσεις για την προώθηση της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμης πηγών ενέργειας
(Οδηγία 2009/98/ΕΚ), την προώθηση καθαρών οχημάτων (Οδηγία 2009/33/ΕΚ)

ΕΥΡΩΠΗ 2020 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014-2020

Διαθέσιμοι Πόροι για ΕΕ και ΑΠΕ

Χρηματοδοτικοί Μηχανισμοί : Δημόσιες Επενδύσεις – Κρατικές Ενισχύσεις (Χρηματοδότηση από Τρίτους) - Έργα Έρευνας και Τεχνολογίας

Ευρώπη 2020 - 5η Προγραμματική Περίοδος (2014-2020)

- Πολιτική Συνοχής : 17 Δις € για ΕΕ και ΑΠΕ (διυλάσια κατανομή από 2007-2013)
- Horizon 2020: 6.5 Δις € για δράσεις Ε&Α και Καινοτομίας για «Ασφαλή, καθαρή και αποδοτική ενέργεια» και λοιποί πόροι από άλλες προτεραιότητες
Ειδικότερα το 2014-2015 θα διατεθούν συνολικά 1.198,79 εκ. Ευρώ σε δράσεις για Ενεργειακή Εξοικονόμηση (195,65 εκ Ευρώ), Ευφυείς Πόλεις και Κοινότητες (200,5 εκ Ευρώ), Αποδοτική Ενέργεια Χαμηλών Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου (731,43 εκ Ευρώ), ΜΜΕ και Καινοτομία (71,21 εκ Ευρώ)
- Ταμεία Αστικής / Περιφερειακής Ανάπτυξης
  - European Energy Efficiency Fund (EEE-F): 265 εκ € για επενδύσεις ώριμων ανταποδοτικών έργων έργων ΕΕ/ΑΠΕ και 20 εκ € για τεχνική βοήθεια
  - Χρηματοδοτικά Εργαλεία : Το 2007-2013 διατέθηκε το 1.3% του συνολικού Π/Υ της ΕΕ με συντελεστή πολλαπλασιαστικού οφέλους 30% (περίπου 500 εκ € / έτος σε Επίπεδο ΕΕ). Ειδικότερα JESSICA : 29 ΤΑΑ για 771 εκ €
  - Ελληνικό Επενδυτικό Ταμείο «Institution for Growth»
  - Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

ΕΥΡΩΠΗ 2020 - ΕΣΠΑ 2014-2020

Ο τομέας της «ενέργειας» ως πυλώνα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας

ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ΜΕ 1.305.048.318,72 Ευρώ ΕΤΠΑ και 309.798.040,00 Ευρώ ΕΓΤΑΑ

ΘΣ 6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων ΜΕ 818.607.026,88 Ευρώ ΕΤΠΑ, 1.838.108.636,16 Ευρώ ΤΣ και 1.058.079.179,00 Ευρώ ΕΓΤΑΑ

Ο ενεργειακός τομέας της χώρας μπορεί να συνεισφέρει, μετά τον τουρισμό το μεγαλύτερο ποσό στην αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που δημιουργείται στη χώρα

Προτεραιότητα θα δοθεί μεταξύ άλλων στα εξής:

- Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων και χρήση ΑΠΕ (π.χ. θερμικά ηλιακά), με έμφαση στα δημόσια κτήρια.
- Υλοποίηση παρεμβάσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, ενεργειακή αποδοτικότητα και χρήση ΑΠΕ στις κατοικίες
- Ενίσχυση επιχειρήσεων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, με ταυτόχρονη ενίσχυση των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση της διασύνδεσης των νησιών
- Προώθηση της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης
- Ενίσχυση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σε τεχνολογίες σχετικές με ΑΠΕ, εξοικονόμηση ενέργειας κλπ
- Ανάπτυξη, φιλική προς το περιβάλλον παραγωγής ενέργειας καθώς και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας με την αποτελεσματικότερη χρήση της στη γεωργία, τη δασοπονία και την επεξεργασία τροφίμων, με επενδύσεις σε κτίρια και εγκαταστάσεις μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης ή/και με την ενθάρρυνση, σε συλλογικό επίπεδο, της χρησιμοποίησης οικονομικά αποδοτικότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η βιομάζα.
- Δράσεις όπως η δημιουργία μονάδων επεξεργασίας βιοαποβλήτων σε αστικές περιοχές που συμβάλλουν στη μείωση εκπομπών CO2.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2020 : Αρχές Σχεδιασμού Επιχ.

Προγραμματων

Οι Πόλεις ως βασικός πυλώνας ανάπτυξης

- Δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης μέσω **Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (Integrated Territorial Investments) - Δημιουργία δικτύου πόλεων**
- Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για "**Καινοτόμες δράσεις στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης**" με max χρηματοδότηση 0,2% του ΕΤΠΑ
- **Τοπική Ανάπτυξη με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων** με ενισχυμένο το ρόλο των τοπικών φορέων εκτός δημόσιου τομέα
- **Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης**

Τουρισμός, Ενέργεια, Αγροδιατροφή, Περιβάλλον, Ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας και των μεταφορών (συμπεριλαμβανομένης της ναυτιλίας), Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Υγεία και Φαρμακευτική Βιομηχανία, Δημιουργικές και Πολιτιστικές Βιομηχανίες, Υλικά και Κατάσκευες

Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο

Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης

Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2020 : Αρχές Σχεδιασμού Επιχ. Προγραμμάτων
Χρηματοδοτικά Εργαλεία => Μείωση κόστους και ρίσκου επενδύσεων

Η επιτυχημένη Μόχλευση Πόρων από τον Ιδιωτικό Τομέα απαιτεί

- χρηματοοικονομικά μέτρα (φορολογικές απαλλαγές και μειώσεις), χρηματοοικονομικά κίνητρα (κεφαλαιουχική συμμετοχή, δάνεια με προνομιακού όρους, εγγυήσεις, επιδοτήσεις, ομόλογα έργων κ.α.),
- προσδιορισμό πεδίου επενδύσεων (εύρος, φυσικό αντικείμενο, επιπτώσεις), συμβατότητα με στόχους επιχειρησιακών προγραμμάτων (σχεδιασμός εστιασμένος στο αποτέλεσμα)
- αποτελεσματικές δομές διακυβέρνησης χρηματοδοτικού πλαισίου, προσέλευση περισσότερων στρατηγικών επενδυτών,
- τυποποίηση διακηρύξεων / συμβάσεων θεσμικό πλαίσιο (ΣΔΠΤ, συμβάσεις παραχώρησης κ.α.), τεχνογνωσία και εμπειρία σε συμβάσεις παροχής ενεργειακών υπηρεσιών

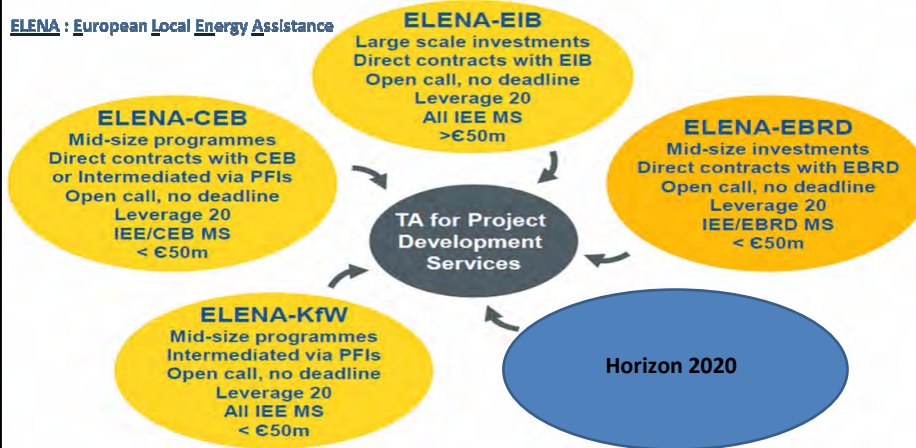
Source: DG ECFIN (2011), Financial instruments in the MFF 2014–2020, presentation at the ‘Exploring the potential of new financial instruments for climate change’ workshop, Brussels, 11.10.2011.

Χρηματοδότηση για Ωρίμανση και Υλοποίηση Έργων

Μελέτες Αγοράς, Επιχειρησιακά Σχέδια, Μελέτες Εφαρμογής, Ενεργειακές Επιθεωρήσεις, Προετοιμασία Διαδικασιών Προκήρυξης – Τεύχη Διαγωνισμών

ELENA : European Local Energy Assistance

EEE-F (European Energy Efficiency Fund) €265 m - 20ME (grants) - Leverage 20
€125 m (EU) - €75 m (EIB) - € 60m (Cassa Depositi e Prestiti) - €5 m (Deutsche Bank)
Scope: 70% EE, 20% RES, 10% Clean urban transport

Στρατηγικός Σχεδιασμός ΠΕΠ 2014-2020 Ο Ρόλος των Περιφερειών και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενδυναμώνεται

Οι Περιφέρειες ως Τοπικοί Συντονιστές του Συμφώνου των Δημάρχων

•Συντονίζουν σε περιφερειακό επίπεδο τη στρατηγική για την ενεργειακή αποδοτικότητα των Δήμων της Περιφέρειας

•Καταρτίζουν το ΠΕΠ 2014-2020 σε ότι αφορά τον τομέα ενέργειας και περιβάλλοντος σε συμμετοχική διαδικασία με τους Δήμους της Περιφέρειας και τους πολίτες της Περιφέρειας

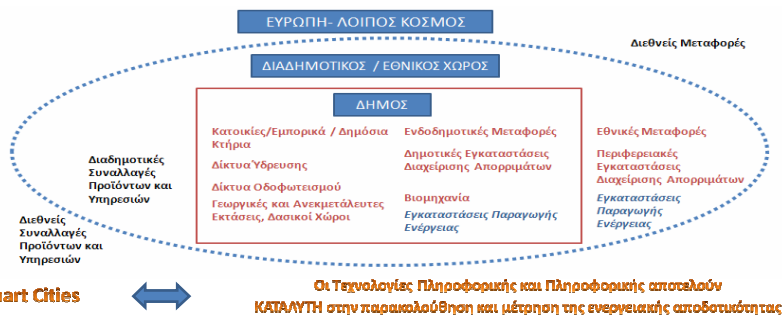
•Παρέχουν τεχνική και επιστημονική υποστήριξη στους Δήμους σε συνεργασία με τους Εθνικούς Συντονιστές, ΚΑΠΕ και ΤΕΕ

•Υποστηρίζουν επικοινωνιακά τους Δήμους μέσα από ημέρες ενέργειας και λουπές εκδηλώσεις στις **δράσεις ευαισθητοποίησης** των πολιτών για θέματα ενεργειακής πολιτικής και καταναλωτικής συμπεριφοράς

Σχεδιάζοντας Έργα Ενεργειακής Απόδοσης

υπό το πρίσμα της **ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ** που περιλαμβάνει
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ (νερό, γη, τρόφιμα και υποδομές, ενέργεια), **ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ**,
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ και **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Επιλογή έργων δίνοντας προτεραιότητα σε έργα με

- Συνέργεια και Συμπληρωματικότητα** με λουπές τοπικές πολιτικές προτεραιότητες για το περιβάλλον - αλλά και ευρύτερα - με χαρακτήρα καινοτομίας ή μη : Οικοκαινοτομία, Υπηρεσίες Οικοσυστήματος, Βιοπικαιότητα, Πράσινες Γειτονίες, Διαχείριση Αποβλήτων
- Κριτήρια δημοσιονομικής σημασίας , δηλαδή που **μειώνουν σημαντικές δαπάνες για το Δήμο και τους Πολίτες**,
- Βέλτιστη σχέση **κόστους – οφέλους / περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον πλήρη κύκλο ζωής** τους περιλαμβάνοντας κόστος κατασκευής / προμήθειών, κόστος χρήσης (π.χ. κατανάλωση ενέργειας/ύδατος, συντήρηση) και κόστος διάθεσης
- Ελκυστικότητα για χρηματοδότηση** με **διασφαλισμένα** ανταποδοτικά αποτελέσματα
- Κοινωνικά οφέλη** και μεγαλύτερη δυνατότητα επίδρασης στην αγορά με τη δημιουργία **θέσεων εργασίας** και **ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για το Δήμο**
- Συμμόρφωσης με εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους και **θεσμικές δεσμεύσεις**

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΕ ΣΕ ΠΟΛΕΙΣ – ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗ

Virgen – Αυστρία

- Χρήση ΑΠΕ όπως βιομάζα, ηλιακή ενέργεια, γεωθερμία για παραγωγή ενέργειας για πάνω από 20 χρόνια
- Τηλεθέρμανση δημόσιων και ιδιωτικών κτηρίων από τοπική ξυλεία με στόχο την πλήρη απεξάρτηση των δημόσιων κτηρίων από ορυκτά καύσιμα
- Ο Δήμος συμμετέχει σε πολλές μικρής κλίμακας επενδύσεις παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας
- Το Virgen Mobil αποτελεί σύστημα ηλεκτροκίνησης μέσα στην πόλη

Saerbeck – Γερμανία (7.200 κάτοικοι)

Στόχος η πλήρης απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα μέχρι το 2030

Βιοενεργειακό πάρκο 90 στρεμμάτων 29 MW με φωτοβολταϊκά στοιχεία, 7 ανεμογεννήτριες και εγκαταστάσεις ενέργειας από βιομάζα με δυνατότητα παραγωγής ενέργειας διπλάσιας από τις ανάγκες της πόλης. Το πάρκο ξεκίνησε το 2011 να κατασκευάζεται και ολοκληρώθηκε το 2013

Συμπεράσματα – Προτάσεις – Προκλήσεις Σχεδιάζοντας ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ και ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ επενδύσεις

- Συμμετογή στο Σύμφωνο των Δημάρχων - Κατάρτιση Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ως μέρος των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων
- Υιοθέτηση μοντέλου συμμετοχικής διαδικασίας με υλοποίηση **δράσεων επικοινωνίας και δημοσιότητας**
- Κατάρτιση και Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης εστιάζοντας σε τομείς που χρίζουν βελτίωσης της περιβαλλοντικής απόδοσης, όπως η χρήση των φυσικών πόρων (νερό, ενέργεια), η κατάρτιση των εργαζομένων, η χρήση παραγωγικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον και η αγορά πιο οικολογικών ειδών γραφείου
- Αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτήσεων συνδυαστικά (ELENA, Horizon 2020, ΣΕΣ)

**Επιτυχημένες Δημόσιες
Επενδύσεις
Ενεργειακής Απόδοσης
με σεβασμό στο
Περιβάλλον**

**Εποφελή Κοινωνικο-
Οικονομικά
Αποτελέσματα**

**Καλύτερη
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ
για όλους**

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

ΓΕΟΔΩΡΑ ΖΑΧΑΡΙΑ

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Αττικής

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Υπηρεσίας / Προϊσταμένη Μονάδας
Επιτόπιων Επαληθεύσεων

Σημείο Επαφής Συμφώνου των Δημάρχων για την Περιφέρεια Αττικής

τηλ. 2131501511, 6977390583
e-mail : THZACHAR@GMAIL.COM